

© Florian Feisel

SCHATTENWERFER **(L'OMBRA DE LES COSES)** DOSSIER DE PETÍTES CRÍTiques

III lliure

TEMPORADA 25—26

INTRODUCCIÓ A LES PETITES CRÍTQUES — 3

ABANS DE VENIR A VEURE L'ESPECTACLE — 5

LÈXIC RELACIONAT AMB L'ESPECTACLE — 8

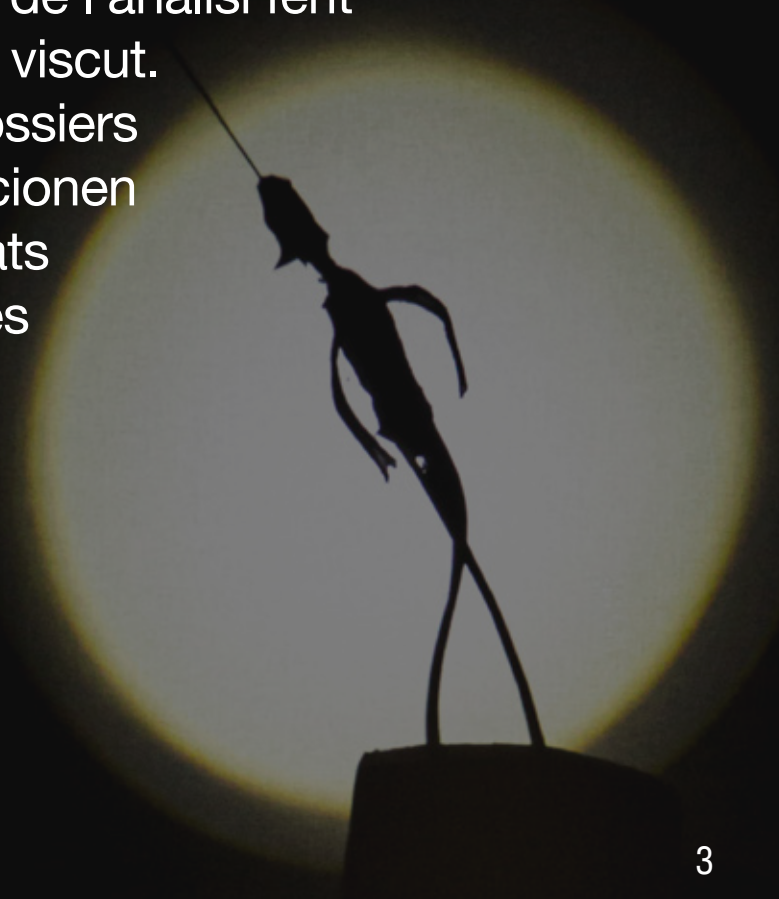
PREGUNTES SOBRE L'ESPECTACLE — 11

PROPOSTES DE TREBALL — 13

MÉS PROPOSTES DE TREBALL — 16

INTRODUCCIÓ A LES PETITES CRÍTQUES

Les **Petites critiques** són un material d'acompanyament que vol apropar la noció de la crítica teatral als infants, no per formar crítics professionals sinó perquè les eines que fa servir la crítica fomenten una actitud activa de l'espectador que ens sembla imprescindible d'incentivar. Despertar el sentit crític permet mirar món d'una altra manera, més enllà del teatre. Ajuda a qüestionar-se les coses, a entendre la complexitat i la confrontació d'idees. També és un exercici per (re)pensar l'obra, tornar a l'experiència des de l'anàlisi fent l'acció de rememorar allò viscut. Per aconseguir-ho, els dossiers de **Petites critiques** relacionen els espectacles programats amb determinats aspectes del llenguatge escènic.

© Florian Feisel

SCHATTENWERFER (L'OMBRA DE LES COSES)

PRESENTACIÓ

Schattenwerfer ens proposa un viatge dins d'una ciutat feta d'ombra. En un racó, hi descobrim una cambra molt especial: tres llenços blancs s'alcen com murs translúcids, preparats per revelar mons invisibles. A dins, una taula, un petit piano, alguns objectes i dues llanternes esperen que algú els desperti.

Quan la llum canvia, tot comença. Dues titellaires manipulen objectes i ombres, però de sobte el joc se'ls escapa de les mans. Les ombres prenen vida, travessen l'escena, es desprenen d'allò que les projecta i juguen a reinventar-se, com si volguessin provar d'adoptar altres identitats.

Schattenwerfer és una exploració poètica i lúdica sobre la relació entre el cos i l'ombra, sobre la que ens acompanya sempre, encara que no la puguem atrapar. Una peça que convida a mirar amb curiositat aquestes presències fosques i juganeres que ens segueixen pertot arreu.

TREBALL AMB L'ESPECTACLE

Amb aquest espectacle volem parlar sobre temes propis de l'obra, com la relació i el diàleg entre l'ombra i el cos que la genera, i conceptes del llenguatge escènic presents a la posada en escena, com el teatre d'ombres i els seus mecanismes. Per això trobareu en aquest dossier un recull de lèxic relacionat específicament amb aquests i altres aspectes de l'espectacle. Hi ha també un seguit de preguntes i propostes de treball perquè pugueu fer-ne reflexió i valoració amb l'alumnat més enllà de la primera impressió –el m'agrada/no m'agrada, i recollir-les en una proposta creativa per als infants, o per crear-vos les vostres pròpies propostes.

IDEA ORIGINAL

Sarah Chaudon,
Clara Palau i Herrero
i Tobias Tönjes

INTERPRETACIÓ

Sarah Chaudon
i Clara Palau i Herrero

DRAMATÚRGIA

Tobias Tönjes

PRODUCCIÓ

Tangram Kollektiv

EN COPRODUCCIÓ AMB

el teatre de titelles Alte Fuhrhaltere
d'Osnabrück (Alemanya)

IDIOMA

Espectacle sense text

EDAT RECOMANADA

4 i 5 anys (cicle Infantil)

LLOC

Montjuïc. Escenari de la Sala

Fabià Puigserver

DURADA APROXIMADA

35' sense pausa

**ABANS DE VENIR
A VEURE L'ESPECTACLE**

Abans de venir a veure l'espectacle, us recomanem que prepareu la sortida amb les propostes següents. També podeu revisar les paraules del lèxic d'aquest dossier per avançar i entendre millor el món que proposa l'espectacle.

1. CONVERSES PRÈVIES

Abans de venir al teatre, podeu parlar dels temes que sortiran a l'obra. Així anireu entrant al seu univers i, a més, després de la funció podeu reprendre la conversa i veure què us ha aportat de nou, què heu descobert, què heu après...

Podeu proposar preguntes com ara: què és l'ombra? Com es forma? Podem fer que una ombra s'estiri, s'arronsi, balli o tremoli? Com? És possible que la nostra ombra se'ns desenganxi? I la d'un objecte?

2. ALGUNES ACTIVITATS

Projecteu l'ombra de diversos objectes, o la de les pròpies mans i cossos, en una paret davant d'una llanterna. Observeu com canvia la mida de les ombres si apropem o allunyem la llanterna, o si apropem i allunyem l'objecte. També podeu buscar diferents angles de projecció i observar com canvia la forma de les ombres.

3. AL TEATRE

Anar a teatre és una vivència que ens aporta molt en molts aspectes. És un lloc on podem reconèixer-nos i també entendre millor el món que ens envolta. Les històries i les imatges que veiem dalt de l'escenari ens conviden a pensar, a fer-nos preguntes i a mirar les coses des d'una altra perspectiva. Submergir-nos en el teatre ens ajuda a desenvolupar el pensament crític i a comprendre més a fons tant la realitat com la nostra pròpia manera de sentir i veure la vida. Prepareu-vos per viure una experiència que us farà emocionar, somiar i descobrir noves sensacions. Perquè tots puguem passar-ho bé i aprofitar al màxim aquesta activitat, és important recordar algunes coses:

ESCOLTAR I MIRAR AMB MOLTA ATENCIÓ

Quan comença la funció, us heu de deixar endur pel que passa a l'escenari. Pareu bé l'oïda a les veus, observeu els moviments, fixeu-vos en els materials i en els efectes de llum. Si esteu en silenci, podreu captar tots els petits detalls.

EXPRESSAR LES EMOCIONS EN EL MOMENT ADEQUAT

Al teatre passen moltes coses que ens poden fer riure, emocionar-nos o sorprendre'ns, i és fantàstic sentir-ho així! Però recordeu-vos de no interrompre l'espectacle quan ho feu.

RESPECTAR ELS ACTORS I EL PÚBLIC

Els artistes treballen de valent perquè tots gaudim de la seva feina. Si fem soroll o xerrem durant l'obra, podem distreure'ls i també impedir que la resta de persones gaudeixin tranquil·lament de la funció.

APLAUDIR AL FINAL

Quan s'acaba l'espectacle, és costum que el públic aplaudeixi per agrair a tots els artistes la seva dedicació i esforç.

TENIR CURA DE L'ESPAI

El teatre és un lloc especial que compartim. Hem de respectar les butaques, el terra, les instal·lacions i les persones que hi treballen o hi assisteixen. Així, tots podrem tornar-hi i trobar-lo en bones condicions.

© Florian Feisel

LÈXIC RELACIONAT AMB L'ESPECTACLE

LLUM

La llum ens permet veure tot el que tenim al voltant. Si no hi hagués llum, estaríem a les fosques.

La llum pot venir del sol, que fa llum natural, però els humans hem après a fer-ne amb bombetes, espelmes o gas. Abans, es feia llum amb petroli, i encara abans, a la prehistòria, les persones feien foc amb fusta i pedres per il·luminar-se dins les coves.

També fem servir la paraula llum per parlar dels objectes que en fan, com una làmpada, un llum de peu o els llums dels cotxes.

La llum pot tenir molts colors i brillar més o menys: el blau del cel, el taronja del capvespre o la llum blanca d'una bombeta brillen amb colors i intensitats diferents.

Al teatre, podem jugar amb la llum per fer que les escenes tinguin colors i ambients diferents.

MÀGIA

Màgia és la paraula que fem servir per parlar de fets que ens sorprenen o que no sabem com passen.

Als contes i a les pel·lícules, hi ha bruixes, fades, mags i follets que poden fer coses meravelloses, com volar, desaparèixer o transformar-se.

Però tothom pot fer màgia! Els mags, per exemple, fan servir trucs per fer-nos creure que passen coses impossibles, com fer desaparèixer un objecte o endevinar una carta.

Al teatre, també hi passen coses màgiques. Fent servir llums, sons, cançons i disfresses podem fer veure que plou, que algú vola pel cel o fins i tot que un objecte pren vida!

L'espectacle *Schattenwerfer* és ple de màgia, les ombres es mouen, ballen i es converteixen en altres coses, com si tinguessin vida pròpia.

OMBRA

L'*ombra* és la figura fosca que apareix quan una persona, un animal o un objecte es col·loca davant la llum. Si hi ha llum, hi ha ombra.

El sol, quan surt, fa que apareguin moltes ombres. Les cases, els arbres, els cotxes i les persones fem ombres al carrer, gràcies a la llum del sol. Però també podem fer ombres a la llum d'una bombeta, una llanterna o una espelma.

També fem servir la paraula ombra per parlar d'un lloc on no hi toca el sol, com a l'estiu quan busquem una ombra sota un arbre per estar més frescos.

Les ombres poden ser grans o petites, clares o fosques, i fins i tot tenir colors diferents, segons com sigui la llum o l'objecte que les crea.

A vegades, les ombres poden semblar misterioses o fer-nos una mica de por, però si les observem bé i provem de jugar-hi, descobrirem que poden ser molt divertides.

OMBRES XINESES

Les *ombres xineses* no van néixer a la Xina (encara que el seu nom ens enganyi), sinó a l'illa de Java, fa molt i molt de temps. Es diuen així perquè va ser a la Xina on es van fer famoses.

És una de les maneres més antigues de fer teatre amb titelles.

A la prehistòria, a les coves la gent ja jugava a fer ombres amb les mans davant del foc. Més endavant, aquest joc es va convertir en un espectacle.

Per fer ombres xineses, es posa una llum darrere d'una pantalla o davant d'una paret clara, i entremig s'hi mouen les mans o bé titelles plans.

No podem dir que *Schattenwerfer* sigui un espectacle d'ombres xineses perquè les ombres són només una part de l'espectacle, com pot ser-ne una cançó, un ball o una llum. Els espectacles que fan servir ombres i també titelles i objectes de tota mena es diu que són obres de *teatre d'objectes*.

TEATRE D'OBJECTES

És el nom modern que fem servir per parlar del teatre de titelles.

Al *teatre d'objectes* tot el que hi ha a l'escenari es pot fer servir per explicar una història. Es pot fer amb titelles, però qualsevol altre objecte es pot convertir en un personatge. A *Schattenwerfer*, les tasses, els llums i fins i tot les ombres es converteixen en personatges que es mouen, ballen i prenen les seves pròpies decisions.

PREGUNTES SOBRE L'ESPECTACLE

Preguntes sobre l'espectacle

Us proposem una reflexió col·lectiva a l'entorn de l'obra i dels temes que tracta.

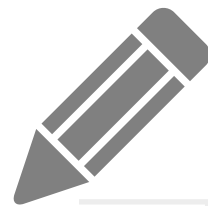
A continuació, us proposem algunes preguntes que us poden anar bé per reflexionar sobre l'espectacle. Teniu informació al glossari que us pot ajudar a raonar les respostes.

- En primer lloc, us recomanem recuperar les preguntes inicials i tornar-les a fer. Han canviat les respostes després de veure l'espectacle?
- Com podem fer ombres xineses? Quines maneres de fer ombres heu vist a l'espectacle?
- *Schattenwerfer* és ple de màgia, quins moments màgics recordeu?
- Quins objectes hi ha a escena? Quins objectes es fan servir per fer ombres?
- Quins personatges surten a l'espectacle? Tingueu present que no tots els personatges són de carn i ossos, recordeu que n'hi ha que ni tan sols tenen forma de persona.
- T'ha agradat la música? Quin o quins instruments hi has vist o sentit?
- L'escenografia de l'espectacle és el decorat que es fa servir per convertir un escenari en un lloc concret, com un bosc, una ciutat o l'interior d'una casa. Quins espais has vist a *Schattenwerfer*? Com ho han fet per transformar l'escenari en aquests llocs?
- La llum és molt important al teatre, sense llum, no veuríem què passa a escena. Però també serveix per a moltes altres coses, com ara canviar els colors de l'escenografia o ajudar-nos a fer que una escena sembli trista, alegre o misteriosa. Per què diries que es fa servir la llum a *Schattenwerfer*? Quines llums s'utilitzen?
- A l'espectacle, les ombres s'alliberen de les persones i els objectes que les projecten. Per a tu, què vol dir ser lliure?

PROPOSTES DE TREBALL

De tots els moments de l'obra, tria'n un que t'hagi agradat especialment i fes-ne un dibuix:

*Compartiu en veu alta el moment que heu triat. Per què us ha agradat?
Què hi passava?*

Encercla les dues emocions que segons tu defineixen millor l'espectacle 'Schattenwerfer'.
Després, relaciona les dues emocions que hakis triat amb la cara que tu consideris, segons sigui una emoció que t'agradi o no t'agradi sentir.

MÀGIA

MISTERI

SORPRESA

CALMA

M'AGRADA

NO M'AGRADA

Comparteix la teva resposta amb les dels companys i companyes de classe. Feu triat les mateixes paraules? Les heu relacionades amb la mateixa cara? El teatre, cadascú el viu a la seva manera. Tothom pot tenir opinions diferents del mateix espectacle!

MÉS PROPOSTES DE TREBALL

Aquí teniu més propostes de treball per fer després d'haver vist l'espectacle:

TRANSFORMAR LES OMBRES

- Amb una llanterna, projecteu l'ombra d'una mà damunt d'un paper. Resseguiu-la amb llapis i, a continuació, amb llapis de colors, convertiu-la en alguna altra cosa com ara un animal o un objecte.

IMAGINEM

- Proposeu als infants que tanquin els ulls i s'imaginin que són ombres. Pregunteu-los què farien si poguessin desenganxar-se dels seus cossos i ser lliures, com es mourien, on anirien...

OMBRES I PERSONES

- Després, per parelles, podem desplaçar-nos molt lentament per l'espai: un dels dos membres serà la persona i l'altre, l'ombra.

1. L'ombra ha de seguir els moviments de la persona amb el màxim de precisió.

2. Quan el/la mestre/a ho indiqui, les ombres poden tornar-se desobedients i respondre a les persones amb moviments exagerats o esbojarrats.

3. Quan el/la mestra faci una nova indicació, les ombres poden ser lliures del tot i moure's amb independència per l'espai.

Després, canviem els rols. Posteriorment, podem reflexionar en veu alta sobre què ens ha agradat més ser, si ombra o persona, o sobre en quin rol o en quin moment ens hem sentit més i menys lliures.